DG Edukacja i Kultura
Program „Uczenie się przez całe życie"
Leonardo da Vinci

POLICJA

KOMENDA WOJEWÓDZKA POLICJI

W POZNANIU

SZTAB POLICJI

WYDZIAŁ KRYMINALNY

ZESPÓŁ DS. FUNDUSZY POMOCOWYCH

ZESPÓŁ DS. INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ I WSPÓŁPRACY MIĘDZYNARODOWEJ

RAPORT KOŃCOWY PROJEKTU

w ramach Programu „Leonardo da Vinci - Uczenie się przez całe życie"
pod nazwą

„Doskonalenie kompetencji Policji w zakresie zabezpieczania międzynarodowych imprez masowych"

Numer Projektu 2010-1-PL-LEO03-10261

SPIS TREŚCI

Wstęp.....3

I. Opis projektu..... 4
II. Niemcy – Wiesbaden..... 5
III. Holandia – Haga..... 18
IV. Wielka Brytania – hrabstwo Hampshire..... 35
V. Międzynarodowa współpraca policyjna w kontekście wymian odbytych w ramach projektu..... 50

WSTĘP

Program Leonardo da Vinci (LdV) jest jednym z programów sektorowych Programu Unii Europejskiej *Uczenie się przez całe życie.* Propaguje działania koncentrujące się na poprawie jakości systemów kształcenia i szkolenia zawodowego oraz dostosowaniu systemu edukacyjnego do wymogów rynku pracy. W ramach Programu LdV realizowane są trzy rodzaje działań – projekty mobilności (staże i wymiany - VETPRO), projekty partnerskie oraz projekty wielostronne.

Projekty wymiany doświadczeń VETPRO, w którym uczestniczyła delegacja Komendy Wojewódzkiej Policji w Poznaniu, są to wyjazdy zagraniczne osób odpowiedzialnych za kształcenie i szkolenie zawodowe i/lub rozwój zasobów ludzkich w instytucjach szkoleniowych i przedsiębiorstwach w celu transferu ciekawych rozwiązań oraz doskonalenia i modernizacji metod lub praktyk w zakresie kształcenia zawodowego. Mają na celu zarówno osobisty rozwój zawodowy uczestników, jak i poprawę systemów kształcenia i szkolenia zawodowego przez wprowadzanie nowych rozwiązań w instytucji wysyłającej.

Do głównych celów projektów VETPRO zaliczyć należy:

« Wspieranie uczestników w kształceniu i przyszłych działaniach szkoleniowych, w zdobywaniu i wykorzystywaniu wiedzy, umiejętności i kwalifikacji, aby ułatwiać rozwój osobisty w kontekście zawodowym.

« Wspieranie w doskonaleniu jakości i innowacji w kształceniu zawodowym, w systemach kształcenia zawodowego, instytucjach i popularyzowanie dobrych praktyk.

Zalecanym elementem projektów VETPRO jest stworzenie efektu materialnego, który może być dostępny w formie prezentacji, programu szkolenia w danej dziedzinie, materiałów konferencyjnych przedstawiających rezultaty projektu, publikacji, artykułów naukowych itp.

Efekt materialny powinien być wspólnie opracowany przez uczestników projektu w celu dalszego przekazania wiedzy i doświadczenia zdobytych podczas wyjazdu w swoich środowiskach.

Programy wymian były przygotowywane przez KWP w Poznaniu oraz strony przyjmujące uczestników wymian i obejmowały w szerokim zakresie problematykę związaną z zabezpieczeniem imprez masowych w różnych aspektach. Wszystkie szczegóły harmonogramu wizyt były konsultowane z partnerami i w efekcie udało się stworzyć kompleksowy program, który przyczynił się do poznania interesujących struktur i form działania w instytucjach biorących udział w projekcie. Najlepsze rozwiązania dotyczące przeciwdziałania przestępczości zostaną zaadaptowane dla potrzeb polskiej Policji.

I. OPIS PROJEKTU

Projekt KWP w Poznaniu pn. „Doskonalenie kompetencji Policji w zakresie zabezpieczania imprez masowych" został pozytywnie oceniony przez Narodową Agencję Programu Leonardo da Vinci w ramach konkursu 2010 – Projekty Mobilności – VETPRO. W ramach realizacji projektu odbyły się w 2011 r. trzy wizyty przedstawicieli wielkopolskiej Policji w Niemczech (Land Hesja), Holandii (Haga) oraz w Wielkiej Brytanii (hrabstwo Hampshire).

Celem niniejszego projektu było podniesienie kompetencji funkcjonariuszy wielkopolskiej Policji w zakresie zabezpieczania imprez masowych o charakterze międzynarodowym. Uczestnikami projektu było 27 funkcjonariuszy i pracowników cywilnych (po 9 osób w ramach 3 wymian) z komórek organizacyjnych i jednostek Policji województwa wielkopolskiego bezpośrednio zaangażowanych w realizację zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa i porządku publicznego w związku z masowymi imprezami sportowymi, zgromadzeniami publicznymi i innymi działaniami, które wymagają zespołowej pracy Policji, w tym przeciwterrorystycznymi oraz do pracowników Policji odpowiedzialnych za policyjną współpracę międzynarodową oraz za współpracę z podmiotami zewnętrznymi.

Funkcjonariusze oraz pracownicy cywilni Policji, którzy wzięli udział w wymianie zostali wyposażeni w wiedzę i umiejętności na bazie doświadczeń brytyjskich, niemieckich i holenderskich.

Program wymiany pozwolił na zapoznanie się z regulacjami prawnymi dotyczącymi zabezpieczania międzynarodowych imprez masowych, struktury organizacyjnej podmiotów odpowiedzialnych za ten przedmiot działań, sposobami

zarządzania bezpieczeństwem i porządkiem publicznym w związku z imprezami sportowymi, a także infrastrukturą stadionową oraz wokół obiektów sportowych.

Celem niniejszego opracowania jest przedstawienie zakresu treściowego wizyt oraz wyciągniętych wniosków dla polskiej Policji w zakresie zabezpieczania imprez masowych.

II. NIEMCY – WIESBADEN

W dniach 04.04–10.04.2011 r. grupa dziewięciu przedstawicieli wielkopolskiej Policji reprezentujących kierownictwo KMP w Poznaniu, Sztab Policji KWP w Poznaniu, Sztab Policji KMP w Poznaniu, Oddział Prewencji Policji KWP w Poznaniu oraz Zespół ds. Funduszy Pomocowych Wydziału Komunikacji Społecznej KWP w Poznaniu gościła u instytucji przyjmującej – Urzędzie Kryminalnym Kraju Związkowego Hesja (Hessischen Landeskriminalamt - HLKA) w Wiesbaden. Wizytowano również instytucje zlokalizowane w największym mieście landu – Frankfurcie nad Menem.

Land Hesja – liczy ok. 6,7 ml ludności, policjantów ok. 15.000. Porównywalnie Wielkopolska ok. 4 mln ludności, policjantów ok. 8700. Każdy land ma swoje szkoły policyjne i odrębne władze. Ponadto, landy różnią się obowiązującym prawem.

W dniu 05.04.2011r. delegacja została uroczyście przywitana przez Prezydenta Krajowego Urzędu Kryminalnego Landu Hesja Pana Gosbert Dölg.

Ryc. 1. Prezydent Krajowego Urzędu Kryminalnego Landu Hesja Gosbert Dölg

W swoim wystąpieniu Pan Prezydent naświetlił najważniejsze osiągnięcia w dziedzinie zwalczania przestępczości, w tym oddziaływania prewencyjne, obecne problemy oraz plany na przyszłość, które mają zapobiegać zwiększeniu przestępczości i eliminować obecne zagrożenia występujące na obszarze Landu Hesji. Prezydent LKA Wiesbaden zaprezentował między innymi doświadczenia zdobyte podczas organizacji Mistrzostw Świata w Piłce Nożnej w 2006r., problemy ze zwalczaniem handlu narkotykami oraz obecnie występujące zdarzenia tj. kradzieże luksusowych pojazdów np. BMW X6, włamania z kradzieżami do domów dokonywanych przez ludność napływową m.in. z Turcji oraz mających problemy z asymilacją w nowych warunkach życia obcokrajowców.

Ryc. 2. Funkcjonariusze Komendy Wojewódzkiej Policji w Poznaniu wraz z przedstawicielami HLKA Wiesbaden

Ryc. 3. Budynek HLKA w Wiesbaden

1. Prezydium Policji we Frankfurcie nad Menem – planowanie i organizacja imprez masowych

W Prezydium Policji we Frankfurcie n. Menem zostaliśmy zapoznani z zasadami i sposobem planowania zabezpieczenia dużych imprez masowych przez Policję niemiecką. W tym miejscu warto wspomnieć o samym obiekcie, który został wzniesiony i wyposażony za około 250 mln Euro. Znajduje się w nim sala do działań kryzysowych wyposażona m.in. w dwa duże ekrany, sprzęt komputerowy oraz stanowiska dowodzenia. Centrum służy do obsługi wydarzeń nadzwyczajnych, imprez masowych oraz do obsługi lotnisk we Frankfurcie i Frankfurcie Kreutz (obsługuje tanie linie lotnicze i jest oddalone od miasta o ok. 150 km).

Ryc. 4. Centrum Dowodzenia w Prezydium Policji we Frankfurcie nad Menem

Przed organizacją dużych imprez masowych na podstawie *Jedenastopunktowego algorytmu postępowania podczas planowania zabezpieczenia* przeprowadza się analizę, która służy do właściwego rozpoznania zagrożeń:

1. Rodzaj imprezy
2. Planowanie
3. Miejsce imprezy
4. Organizator (doświadczenie)
5. Podstawy prawne (Ustawy o zgromadzeniach i BIM)
6. Pogoda (nowością dla nas jest głęboka analiza pod kątem warunków pogodowych, czego się u nas nie stosuje (np.: koncert Nelly Furtado w Poznaniu przerwany przez nagłe załamanie pogody).
7. Uczestnicy
8. Przyjazd i odjazd uczestników

9. Siły policyjne
10. Taktyka działań przedstawienie jednostki dowodzącej.
11. Technika zastosowana przy działaniach (logistyka media)

Na terenie Niemiec planując zgromadzenie lub manifestację organizator jest zobowiązany wystąpić o pozwolenie na ich organizację dwa dni przed planowanym terminem. Są jednak wyjątki i jest nim tzw. prawo spontanicznego gromadzenia się i demonstrowania swoich poglądów – co jest często wykorzystywane.

W przypadku imprez masowych są one zabezpieczane przez organizatora, jednak decyzja wejścia sił policyjnych na stadion i przebywania na nim pozostaje w gestii dowodzącego działaniami. Ochrona może ująć i doprowadzić kibica do policjantów sama jednak nie może stosować środków przymusu bezpośredniego poza siłą fizyczną. Policja podejmuje interwencje bez konieczności występowania z wnioskiem od organizatora. Zgoda na użycie wodnych środków (armatki wodnej) wydaje tylko dowódca akcji, pozostałe środki przymusu bezpośredniego policjanci stosują indywidualnie.

Kibice na mecze przemieszczają się różnymi środkami komunikacji publicznej (wśród nich samolotami na lotnisko oddalone o 150 km) od Frankfurtu i przemieszczają się na obiekt m. in. koleją - linia kolejowa prowadzi pod stadion oraz autokarami. Stadion Eintrachtu Frankfurt jest podzielony na kolory co umożliwia kierowanie kibiców na swoje miejsca. Każdy sektor ma wyznaczony parking, z którego dochodzi się na miejsce wskazane na bilecie. Fanatyczni kibice odgrodzeni są od siebie płotami, jednak nie ma żadnych ograniczeń w dostępie do sektorów. Każdy kibic może kupić sobie bilet na każdą trybunę, co było widoczne podczas imprezy. Ukierunkowany system napływu i odpływu kibiców na obiekt ułatwiony jest siecią autostrad, na których kanalizowany jest ruch poprzez świetlne tablice. System sprawdza się w 100%.

Wszelkie działania policji opierają się na sprawdzonych algorytmach działania. Policjanci monitorują zachowania kibiców a nie zabezpieczają prewencyjnie dróg ich przemieszczania. Nie zabezpieczają stacji paliw czy sklepów, natomiast po uzyskaniu sygnału o naruszeniu prawa starają się podjąć interwencję i zatrzymać sprawców, bazując w większości na zdjęciach i nagraniach video.

2. Niemiecki Związek Piłki Nożnej – organizacja Mistrzostw Świata 2006

W trakcie spotkania zaprezentowano plan zabezpieczenia imprezy masowej organizowanej przez niemiecką federację piłkarską tj. Mistrzostw Świata w 2006 r. Niemcy rozpoczęli przygotowania do organizacji imprezy z maksymalnym wyprzedzeniem tj. natychmiast po przyznaniu im prawa do organizacji imprezy. Jako atut wskazali fakt, że na terenie RFN w roku 1974 odbywała się już tego typu impreza. Mając taki zapas czasu mogli wypracować różne warianty działań oraz zabezpieczyć logistycznie całą imprezę. Istotne jest że wiele spraw narzuca sama FIFA również w zakresie bezpieczeństwa i organizacji.

Firmę odpowiedzialną za ochronę imprezy i miejsc pobytu piłkarzy oraz VIP - ów wyłoniono w konkursie. Jednak jak wyjaśnili organizatorzy ze względu na fakt, że żadna ze zgłoszonych do przetargu firm ochrony nie posiadała wymaganej liczby pracowników, powstało konsorcjum, które odpowiadało za bezpieczeństwo. W sumie około 2000 pracowników ochrony zapewniało bezpieczeństwo na każdym meczu. Byli to ludzie dla których przeprowadzono specjalne szkolenie na okoliczność mistrzostw. Ze względu na odmienne od polskiego uwarunkowania prawne pracownicy ci nie posiadali licencji pracownika ochrony, ponadto nie kontrolowano przed każdym meczem ich tożsamości zakładając, że nie nastąpiła żadna zamiana.

Przedstawiciel związku stwierdził, że oceniając z perspektywy czasu mistrzostwa nie zauważył słabych stron organizacji (w końcu MŚ się udały)i jak oświadczył niczego by nie zmienił ani nie poprawił.

Ryc. 5 Wejście do Centrali Niemieckiego Związku Piłki Nożnej we Frankfurcie nad Menem

3. Centrum Ochrony Przeciwpożarowej zadania i opiniowanie imprez masowych

Centrum Ochrony Przeciwpożarowej zostało zlokalizowane w obiekcie, w którym znajduje straż pożarna i pogotowie. Jak nam wyjaśniono przemawia za tym ekonomika działania i skrócenie czasu reakcji na zdarzenie oraz skierowanie odpowiedniej ilości sił i środków. Ponadto załogi, stacjonując w jednym miejscu na co dzień, mogą prowadzić ćwiczenia zgrywające, co skutkuje zwiększeniem zaufania w sytuacjach rzeczywistych.

Do zadań centrum należy:

- koordynacja tras dojazdowych służb ratowniczych, określenie czasu dojazdu i wyznaczenie dyżurów szpitali – ***odpowiedzialni dyrektorzy szpitali,***
- alarmowanie sąsiednich miast o pojawiających się potrzebach,
- kierowanie służb w rejon zagrożenia celem sprawnej ewakuacji.

W trakcie działań prowadzonych na miejscu zdarzenia, gdzie występuje duża ilość rannych obowiązuje następujący schemat działania:

MIEJSCE ZDARZENIE

PIERWSZA POMOC I MIEJSCE DLA POSZKODOWANYCH

POMOC LEKARSKA I OKREŚLENIE STANU ZDROWIA
W TYM POMOC DUCHOWNYCH I PSYCHOLOGÓW PRZY ZGONACH

SZYBKI TRANSPORT

PARKING DLA KARETEK

Oznaczenie kolorami stanu zdrowia pacjenta oraz wypisanie karty informacyjnej ze wstępnymi rozpoznaniami.
Karta towarzyszy pacjentowi aż do szpitala.

W trakcie wizyty w centrum poinformowano delegację o tym, że Straż Pożarna wydaje zgodę na odbycie się imprezy masowej na stadionie na podstawie m.in. przepisów prawa budowlanego, przepisów landu Hesji, przepisów przeciwpożarowych oraz planu akcji straży pożarnej. Do głównych obowiązków spoczywających na organizatorze organizującym imprezę na stadionie należy zapewnienie: lekarza, ratowników medycznych oraz ochrony (wszelkie koszty z tym związane ponosi organizator).

Natomiast w stosunku do imprez, które odbywają się na terenie nie będącym stadionem stosuje się przepisy porządkowe oraz plan zgromadzenia się dużej ilości osób. Obowiązki spoczywające na organizatorze pozostają natomiast takie same jak w przypadku stadionu.

Przy opiniowaniu imprez masowych mają zastosowanie następujące przeliczniki obowiązujące w zależności od miejsca odbywania się imprezy:

1. Założenie podstawowe – liczba uczestników 200 osób (zarówno stadion jak i teren otwarty)
2. Teren otwarty – liczba uczestników powyżej 1000 osób

3. Stadion - liczba uczestników powyżej 5.000 osób

Bardzo ważnym elementem branym pod uwagę przy wydawaniu opinii jest szerokość, wysokość oraz długość dróg ewakuacyjnych. Relacja wysokości obiektu do długości dróg ewakuacyjnych przedstawia się w następujący sposób:

5 m – 30 m

7,5 m – 35 m

10 m – 40 m

12,5 m – 45 m

15 m – 50 m

17,5 m – 55 m

20 m – 60 m

Ponadto służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo bardzo dużą uwagę przywiązują do możliwości bezpośredniego zwracania się do kibiców na stadionie poprzez system nagłośnienia. Uczestnicy imprezy są informowani o planowanych działaniach Policji, o konieczności zachowania zgodnego z prawem oraz o nieuchronności identyfikacji osób łamiących prawo. Służby wychodzą z założenia, że osoby które nie chcą łamać prawa same odsuną się od sprawcy nie utrudniając jego zatrzymania.

Rys. 6 i 7. Centrum Ochrony Przeciwpożarowej we Frankfurcie nad Menem

4. Jednostka Specjalna Policji Hesji

Pododdział liczy 35 funkcjonariuszy (kobiet i mężczyzn) a do jego głównych zadań należy zatrzymywanie sprawców przestępstw i wykroczeń oraz zabezpieczanie dowodów w trakcie imprez masowych i zgromadzeń.

Policjanci podzieleni są na pięcioosobowe zespoły. Każdy zespół ma określone zadanie w trakcie działań:

- zespół nr jeden dokonuje zatrzymania;
- zespoły dwa i trzy ubezpieczają zespół nr jeden oraz zabezpieczają teren po zatrzymaniu sprawcy;
- zespół nr cztery odwraca uwagę tłumu od planowanej akcji;
- zespół nr pięć dokumentuje przebieg działań, monitoruje przemieszczanie się sprawcy (policjanci nieumundurowani), przekazują informację gdzie jest sprawca;
- zespoły sześć i siedem stanowią odwód;

Pododdział stosuje dwie strategie działania:

Guma – dynamiczne wejście grupy w tłum, zatrzymanie sprawcy i wyjście;

Rakieta – wejście w tłum, zatrzymanie sprawcy i wyjście z drugiej strony. Na podkreślenie zasługuje to, że działania są podejmowane tylko i wyłącznie wtedy, gdy istnieje możliwość ich pozytywnego zakończenia. Poinformowano nas, że w przypadku agresywnego tłumu i eskalacji wydarzeń zatrzymanie podejmuje się tylko w wyjątkowych sytuacjach (w terminie późniejszym na podstawie zgromadzonego materiału wykonują to służby kryminalne). Zwraca uwagę fakt dobrego wyposażenia policjantów (m. in. ręczne pojemniki z gazem pieprzowym o pojemności 600 – 1000 g) oraz ciągłego szkolenia się. Funkcjonariusze nie są kierowani do innych czynności jak np. służba patrolowa ich zadaniem jest szkolenie się, wspieranie innych pododdziałów, zabezpieczanie imprez oraz zatrzymywanie sprawców zakłócenia bezpieczeństwa i porządku publicznego.

5. Zabezpieczenie meczu piłki nożnej Eintracht Frankfurt – Werder Brema na Stadionie Commerzbank - Arena we Frankfurcie nad Menem

Stadion we Frankfurcie nad Menem w latach 2002 - 2005 został przebudowany i zmodernizowany przed Mistrzostwami Świata w piłce nożnej, które odbyły się na terenie Niemiec w roku 2006. Jego cechą charakterystyczną jest rozsuwany dach a pojemność to ok. 52000 miejsc. Stadion posiada monitoring ale jego zapis jest przechowywany przez kilka dni i po tym terminie następuje jego kasacja.

Obiekt jest bardzo dobrze skomunikowany, mieszkańcy Frankfurtu mogą do niego dotrzeć zarówno autostradą (bardzo dobre oznakowanie) jak i środkami komunikacji publicznej (zajezdnia tramwajowa w odległości 400 metrów od obiektu). W pobliżu znajduje się także stacja kolejowa, na której zatrzymują się pociągi z kibicami przyjezdnymi.

Na mecz pomiędzy Eintrachtem Frankfurt a Werderem Brema przybyło ok. 50000 kibiców w tym około 2000 przyjezdnych (w tym 120 wymagających nadzoru). Z informacji uzyskanych od dowódcy zabezpieczenia wynika, że kibice nie są zantagonizowani a stosunki panujące między nimi można określić jako neutralne. Fani zespołu z Bremy przybyli pod stadion autami prywatnymi oraz autokarami i zaparkowali na wyznaczonym dla nich parkingu P-9. Wyznaczona jest trybuna dla najbardziej zagorzałych fanatyków miejscowych jak i sektor dla kibiców przyjezdnych (wygrodzony i dodatkowo dozorowany), jednak nie ma problemu zakupu biletu na inną trybunę przez kibiców przyjezdnych (nie ma kart kibica oraz weryfikacji ze względu na adres zamieszkania). Na podkreślenie zasługuje fakt, że sympatycy obu drużyn poruszali się pod stadionem swobodnie nie dążąc do konfrontacji i odnosząc się do siebie z szacunkiem. Trybuny oznaczone są kolorami podobnie jak bilety, co bardzo ułatwia przemieszczanie się kibiców i dotarcie do swojego miejsca. Na stadionie można spożywać piwo a atmosferę na trybunach można nazwać sielankową. Spotkanie przebiegło bez incydentów a po jego zakończeniu służby porządkowe regulowały natężeniem ruchu kibiców opuszczających obiekt. Policjanci zarówno przed jak i po zakończonym spotkaniu w patrolach trzyosobowych obserwowali przemieszczających się kibiców nie reagując na drobne wykroczenia (w odwodzie znajdowały się siły przebywające w całości w pojazdach). Każdy z dowódców posiadał swoje siły np. dowódca na stadionie miał ok. 150 policjantów, natomiast dowódca na dworcu PKP miał do swojej dyspozycji ok. 300 policjantów. Na podkreślenie zasługuje fakt, że żaden z ww. dowodzących nie znał ogólnej liczby

funkcjonariuszy biorących udział w zabezpieczeniu co wynika ze specyfiki i struktury Policji niemieckiej. Na stadionie znajdowały się siły landowe natomiast na dworcu krajowe. Całością działań w trakcie meczu zarządzał dowodzący z Centrum Policji we Frankfurcie, który mógł podjąć decyzję o użyciu wszystkich sił biorących udział w zabezpieczeniu.

Ryc. 8. Centrum monitoringu na Stadionie Commerzbank Arena

Ryc. 9. Stadion Commerzbank Arena

II. HOLANDIA – HAGA

1. Komenda Policji w Hadze.

Wizyta ta rozpoczęła się spotkaniem, na którym omówiono sposób działania Policji przy zabezpieczaniu imprez masowych. Szczególną uwagę zwrócono na współdziałanie Policji, Prokuratury i władz miasta (Burmistrza). W odróżnieniu od warunków polskich w Holandii na współpracę tę kładziony jest duży nacisk i nie ma możliwości aby Prokuratura lub przedstawiciele władz miejskich nie brali czynnego udziału w przygotowaniach do zabezpieczenia imprezy. Przed imprezami odbywają się spotkania w trójkącie Policja-Prokuratura- Burmistrz, celem wypracowania najlepszych rozwiązań dla zapewnienia bezpieczeństwa i porządku. W spotkaniach takich biorą udział także przedstawiciele Straży Pożarnej oraz służb medycznych. W Holandii bezpośredni kontakt reprezentantów wszystkich wymienionych służb, podczas opisanych odpraw, jest podstawą dobrej współpracy między tymi służbami i ma wymierny wpływ na jakość przeprowadzanych działań.

Przedstawione zostały komórki organizacyjne Policji zajmujące się zabezpieczeniem imprez masowych. W strukturze tamtejszej Policji zadania te spoczywają na służbie prewencji w skład której wchodzą także oddziały przeznaczone do kontrolowania tłumów.

Zaprezentowano wyposażenie oddziałów do tłumienia zamieszek (*anti-riot teams)*, w tym w szczególności pojazdy jakimi dysponują. Prawie wszystkie pojazdy wyposażone są w panelowy, lekki, elastyczny, zewnętrzny pancerz wykonany z tworzywa sztucznego. Jest on niepalny i zapewnia ochronę pojazdu przed uszkodzeniami mogącymi powstać przy trafieniu kamieniem lub innym ciężkim przedmiotem. (rys 1) Pancerz ten po takim trafieniu zazwyczaj nie wymaga naprawy, jak to ma miejsce w pojazdach ze standardową karoserią. Pancerz ten nie jest używany tylko w małych pojazdach interwencyjnych które stanowią odpowiednio przystosowane samochody Jeep Wrangler (rys 2). Na bazie Mercedesa Sprintera został stworzony także samochód techniczny posiadający agregat prądotwórczy, rozkładane oświetleni dużej mocy, sprzęt gaśniczy, oraz do pokonywania przeszkód fizycznych itp. Pojazd ten został wykonany dokładnie z wytycznymi przedstawionymi

przez policjantów, którzy go teraz wykorzystują. Także oni decydowali o tym w co został wyposażony. Dowódcy oddziałów bardzo cenili sobie tę formę doboru wyposażenia do służby.

Ryc. 10.

Ryc. 11.

Ryc. 12 i 13. Wnętrza pojazdów. Za siedzeniami wiklinowe tarcze - wyposażenie *anti-riot teams*

Ryc. 14 i 15. Samochód techniczny ze sprzętem specjalistycznym

W wyposażeniu indywidualnym policjanci tych oddziałów używają długich usztywnionych pałek szturmowych. Podobne są one do obecnie używanych przez Policję polską, lecz nie posiadają żadnej ochrony na dłoń. Okrągłe tarcze którymi dysponują policjanci są bardzo lekkie, wykonane z plecionej wikliny, obciągniętej niepalnym materiałem. Są dużo mniejsze od sztywnych tarcz będących na wyposażeniu polskich Oddziałów Prewencji. Takie rozwiązanie według policjantów holenderskich ma zapewnić większa swobodę funkcjonariuszowi. Tarcze te jednak są bardzo niestabilne i najprawdopodobniej słabo chronią przed cięższymi przedmiotami. Nie dają także możliwości utworzenia z nich jednolitej dużej powierzchni ochronnej, osłaniającej stojących obok siebie policjantów. Ciekawym rozwiązaniem w indywidualnym wyposażeniu policjanta jest zastosowanie ręcznych miotaczy gazu, które połączone są elastyczną „smyczą" przypięta do paska, co zapobiega zgubieniu tej części wyposażenia podczas działań, oraz utrudnia np. odebranie miotacza przez napastnika.

Znaczącą rolę w przygotowaniu Policji do zabezpieczenia imprez masowych odgrywa wydział informacyjny. Zadaniem tego wydziału jest gromadzenie i uzyskiwanie wszelkich informacji pomocnych w zabezpieczeniu imprez i zgromadzeń. W porównaniu ze strukturą Policji w Polsce, jest to komórka łącząca zadania które częściowo są wykonywane przez Wydział Wywiadu Kryminalnego i Wojewódzki Punkt Kontaktowy przy Sztabie Policji. Szczególną rolę w zbieranie informacji przez ten wydział odgrywa monitorowanie informacji ukazujących się w Internecie i mediach.

Ryc. 16. Centrum Wydziału Informacyjnego ze stanowiskiem zarządzania

2. Udział w zabezpieczeniu „Nocy Królowej”

W noc poprzedzającą urodziny królowej Holendrzy bawią się do samego rana na ulicach, w pubach i klubach. W Hadze tej nocy bawi się kilkadziesiąt tysięcy osób, na bardzo dużym terenie obejmującym praktycznie całe centrum miasta.

Nasza delegacja wzięła udział w odprawie policjantów zabezpieczających część terenu działań podczas tej imprezy. Odprawa została przeprowadzona w zorganizowanym specjalnie na potrzeby zabezpieczenia punkcie. Wykorzystano do tego budynek administaracji publicznej znajdujący się na terenie który mieli zabezpieczać funkcjonariusze. W miejscu tym zorganizowano także punkt gastronomiczny dla policjantów z którego mogli oni korzystać w trakcie całej służby. Wszystkie informacje dla funkcjonariuszy podczas tej i innych odpraw, z którymi się zetknęliśmy, były przekazywane w formie prezentacji multimedialnej. W odprawie brało udział ok. 20 funkcjonariuszy mundurowych, w tym także kilku kierujących motocyklami i rowerami, oraz 6 policjantów w cywilu. Wszyscy wyposażeni byli w lekkie, kamuflowane kamizelki kuloodporne zakładane pod ubranie. Jak później zauważyliśmy jest to standardowe wyposażenie każdego funkcjonariusza pracującego w terenie. Kamizelki te jednak znacznie różnią się od używanych w polskiej Policji. Są mniejsze i przede wszystkim krótsze, co daje dużo większą swobodę użytkownikowi oraz czyni kamizelkę trudną do zauważenia pod ubraniem. Powierzchnia ochrony balistycznej została tak dobrana by chroniła raczej tylko najważniejsze organy. Wydaje się że stanowi to jednak idealne rozwiązanie dla wyposażenia codziennego użytku. Uwagę zwróciło wyposażenie f-szy cywilnych w dodatkowe kamizelki taktyczne na których przenosili sprzęt typu radiostacja nasobna, miotacz gazu, opatrunki. Kamizelki te starali się ukryć pod kurtkami co jednak dawało słaby efekt.

Od niedawna w Holandii funkcjonują specjalne nieetatowe zespoły policjantów, które zajmują się pierwszą pomocą dla funkcjonariuszy, którzy podczas czynności służbowych zostają ranni lub doświadczają innego traumatycznego przeżycia. Są to policjanci których zadaniem jest udzielanie wszelkiej pomocy w ramach własnych kompetencji oraz zorganizowanie pomocy specjalistycznej. Zazwyczaj działają oni w dniu zdarzenia i bezpośrednio po nim. Jeśli jest taka konieczność to dalszą pomocą, np. psychologiczną zajmują się już inni. Podczas zabezpieczenia Nocy Królowej w miejscu przeprowadzania odprawy służbowej

znajdowało się dwóch takich funkcjonariuszy. Jest to standardem podczas prowadzenia czynności w trakcie tak dużej imprezy masowej. Dodatkowo funkcjonariusze z tych zespołów na co dzień mają dyżury pod telefonami w przypadku nagłej potrzeby ich wykorzystania.

Zaprezentowano nam także centrum zarządzania operacją zabezpieczenia imprezy. Jest ono bardzo rozbudowane i stanowi połączenie centrum monitoringu miejskiego, oraz stanowiska dowodzenia. Znajdują się w nim przedstawiciele wszystkich pionów Policji. Całością zarządza dowódca operacji, który ma do swej dyspozycji kilka zespołów odpowiedzialnych za kierowanie poszczególnymi oddziałami i służbami. Całe centrum umieszczone jest w dwóch dużych pomieszczeniach i pracuje tam ok. 25 osób. Co godzinę kierownicy wszystkich zespołów spotykają się z dowódcą na odprawach celem zrelacjonowania przebiegu pracy.

Sama impreza przebiegła bardzo spokojnie. Odnotowano kilka dobrych przypadków naruszenia prawa. Nie było konieczności użycia oddziałów do tłumienia zamieszek, które w przeważającej większości znajdowały się całą służbę w odwodach na terenie komendy.

3. Zabezpieczenie meczu piłkarskiego ADO Den Haag - FC Groningen na stadionie Kyocera Stadion w Hadze.

Odprawa do służby odbyła się w komisariacie właściwym terytorialnie dla miejsca usytuowania stadionu Kyocera Stadion na którym rozgrywany był mecz. Na odprawie obecnych było 15 funkcjonariuszy mundurowych i 4 w cywilu. Wszyscy ci policjanci następnie pełnili służbę na stadionie i w bezpośrednim jego sąsiedztwie. W odprawie nie uczestniczyli funkcjonariusze z *anti-riot teams*, które stanowiły odwód zabezpieczenia. Obecny był też funkcjonariusz z Wydziału Informacji, który przekazał informację, iż kibice przyjezdni podczas meczu mogą chcieć wtargnąć na murawę. Na mecz zostało sprzedanych 14000 biletów, w tym 250 dla kibiców FC Groningen. Cały stadion mieści 15000 kibiców. Sektor kibiców przyjezdnych przeznaczony jest dla 900 osób. Jak się okazało przedmiotowy mecz zaliczony został do kategorii B czyli średniego ryzyka. W Policji holenderskiej wprowadzony został następujący podział

meczów ze względu na ryzyko: A – wysokie, B-średnie, C – niskie. Podczas meczu przewidziano udział 68 stewardów. Ponadto z kibicami FC Groningen także przyjeżdżają stewardzi z tego klubu.

Tak jak wszyscy funkcjonariusze biorący udział w czynnościach zostaliśmy zaopatrzeni w prowiant i następnie udaliśmy się na stadion w asyście dwóch nieumundurowanych funkcjonariuszy z Wydziału ds. Kibiców. W określonej przez miasto odległości od stadionu obowiązuje zakaz spożywania alkoholu. Wydano jednak zezwolenie na wybudowanie w bezpośrednim sąsiedztwie stadionu lokalu w którym można zakupić piwo. Miało to na celu rozładowanie negatywnych nastrojów wśród kibiców i umożliwić kontrolę nad nimi w jednym miejscu. Sam stadion wyposażony jest w system kontroli biletów połączony z automatyczną identyfikacją kibiców. Kibic odbijając imienny bilet kieruje twarz w stronę kamery celem porównania jego wizerunku ze zdjęciem w bazie kibiców (ryc. 9). Gdy system dokona pozytywnej weryfikacji otwiera bramkę i kibic może wejść na stadion. Identyczny system brany jest pod uwagę do wprowadzenia na Stadionie Miejskim w Poznaniu, jednak z uwagi na zastosowane już tam rozwiązania konstrukcyjne może być to utrudnione.

Kyocera Stadion posiada płytę boiska oddzieloną od trybun przez nietypową „fosę". Nie pełni ona jednak tylko funkcji izolacyjnej, gdyż jest integralna częścią komunikacji na stadionie. Fosa ta ciągnie się pod całymi trybunami i dochodzi się nią do wejść i wyjść ze stadionu. Takie rozwiązanie powoduje iż „fosa" nie kojarzy się tylko z elementem fortyfikacyjnym, gdyż jest naturalnym elementem wynikającym z konstrukcji stadionu, niezbędnym do sprawnej komunikacji kibiców. Dokładnie rozwiązanie to widać na zdjęciach poniżej (ryc 8,10). Na płytę boiska osoby uprawnione dostają się po wysuwanej kładce prowadzącej z pomieszczeń klubowych.

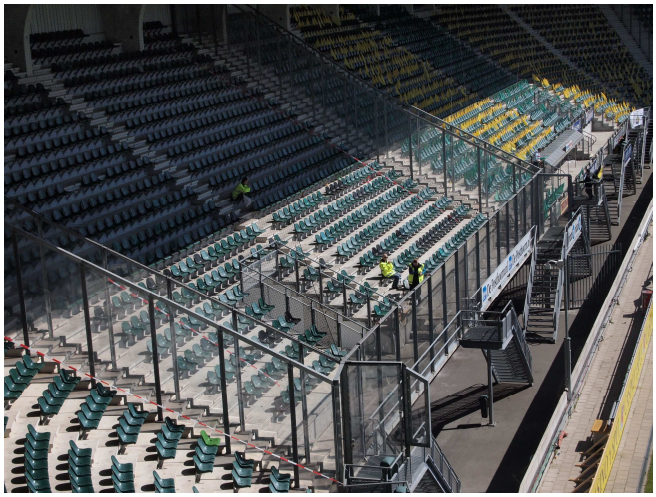

Ryc. 17. „Fosa" przy sektorze gości

Ryc. 18. Bramka systemu kontroli biletów

Ryc. 19. „Fosa" widok od środka

System monitoringu stadionowego tworzy 120 ok. kamer. Trybuny filmowane są przez kamery zawieszone na sześciu słupach ustawionych przy fosie, po stronie murawy. Na jednym słupie zazwyczaj zainstalowane zostały trzy kamery stacjonarne i jedna obrotowa (Ryc. 11 i 12) Obsługa monitoringu znajduje się w pomieszczeniu będącym centrum dowodzenia policji i służb porządkowych Kamery obsługiwane są przez przeszkolonych pracowników klubu lecz korzystają z nich także policjanci. Obraz z kamer, a w szczególności stopklatki z nagrania, mogą zostać przesłane na służbowe telefony iPhone do policjantów pełniących służbę na i przy stadionie. Rozwiązanie to jest wykorzystywane do zatrzymywania sprawców czynów karalnych popełnionych w trakcie trwania imprezy.

Ryc. 20, 21. Kamery monitoringu stadionowego filmujące trybuny

Ryc. 22. Centrum dowodzenia na stadionie

Kibice gości przed wejściem na stadion kierowani są na parking ogrodzony wysokimi na ok. 5 metrów barierami z perforowanej płyty falistej, która szczelnie ich izoluje a jednocześnie pozwala na kontrolę wzrokową. Parking ten jest na tyle duży, że mogą na niego wjeżdżać autokary, które bez problemu są w stanie później na nim nawrócić. Można na niego w razie potrzeby wprowadzić także spore siły policji (ryc. 14).

Z parkingu kibice przechodzą przez znajdujące się na nim kołowrotki i są za nimi przeszukiwani. Miejsce to jest jednak stosunkowo małe i i nie daje pełnej

swobody do wykonywania tej czynności. Następnie kibice kierują się schodami na kładkę prowadzącą do sektora gości. Przez całą tę drogę monitorowani są przy użyciu kamer stadionowych. Sektor kibiców przyjezdnych oddzielony jest podwójnymi barierami z plexi między którymi mogą przemieszczać się służby porządkowe. Po obu stronach sektora, w ogrodzeniu tym znajdują się jednak wejścia pozwalające na szybką interwencję służb porządkowych. Dodatkowo po bokach rozciągnięte są siatki zabezpieczające przed rzucanymi przedmiotami

Ryc. 23. Parking gości z widocznymi kołowrotkami i wejściem na kładkę prowadzącą na stadion

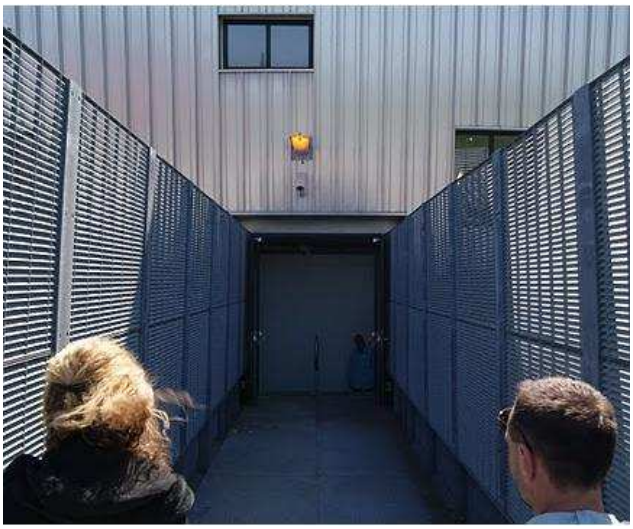

Ryc. 24. Kładka i monitorująca ja kamera

Ryc. 25. Kontrola kibiców gości przy wejściu

Na przedmiotowy mecz kibice FC Groningen przyjechali autokarami. W autokarach tych przyjechali także stewardzi z ich klubu, którzy później przebywali w sektorze gości podczas całego meczu. W sektorze tym było również kilku

umundurowanych policjantów wyposażonych jak do służby patrolowej, włączając w to broń osobistą. Na pozostałych trybunach służbę pełniło jeszcze czterech policjantów w cywilu i następnych kilku umundurowanych. Wszyscy także wyposażeni w broń palną. Funkcjonariusze cywilni znajdowali się w sąsiedztwie „kotła" kibiców miejscowych.

Większość meczu przebiegała bez zakłóceń. Jednak ok. 5 minut przed zakończeniem spotkania na trybunie kibiców miejscowych, w tzw kotle, została odpalona raca dymna, z której dym przeniósł się na płytę boiska co uniemożliwiło dalszą grę (ryc. 17). Po kilku minutach sędzia zdecydował się zakończyć spotkanie. Incydent ten nie wzbudził jednak większego poruszenia wśród zabezpieczających mecz policjantów. Sprawcy nie zdołano ustalić i zatrzymać.

Po meczu udaliśmy się do komisariatu gdzie na odprawie podsumowano przebieg służby. Dowódcy poszczególnych odcinków zabezpieczenia zdali relację ze swoich działań.

W Holandii za przestępstwa popełnione w związku z imprezami masowymi także funkcjonują zakazy stadionowe. W odróżnieniu od rozwiązania przyjętego w Polsce, obowiązują one dodatkowo półtorej godziny przed i po meczu.

Ryc. 26. Raca dymna odpalona podczas meczu

4. Wizyta w Urzędzie Miejskim w Hadze.

Podczas wizyty w Urzędzie Miejskim spotkaliśmy się z pracownikami wydziały zajmującego się imprezami masowymi i zgromadzeniami. W Hadze imprezy i zgromadzenia dzieli się na małe i duże wydarzenia.

- Małe poniżej 25.000 uczestników – wniosek o pozwolenie na organizację 4 dni przed terminem imprezy
- Duże powyżej 25.000 uczestników – wniosek na 18 tygodni przed terminem (w praktyce ten termin nie jest jednak ściśle przestrzegany i władze nie robią z tego problemu)

Wyjątek stanowią wydarzenia do 250 uczestników. Nie wymagają zezwolenia. Należy je tylko zgłosić do władz miasta na jeden dzień przed terminem. W 2010 roku w Hadze odbyło się 1100 małych i 35 dużych imprez i zgromadzeń.

Za bezpieczeństwo na terenie imprezy odpowiada organizator. Wydawanie zezwolenia na przeprowadzenie imprezy wygląda następująco:

- Organizator w odpowiednim terminie składa do urzędu wniosek wraz ze specyfikacją imprezy.
- Po jego analizie może on zostać zwrócony do ewentualnego uzupełnienia. Musi być uściślone np. jaki rodzaj muzyki będzie prezentowany na imprezie, jakie transparenty zostaną użyte, trasa przejścia, sposób przemieszczania itp.
- Kompletna dokumentacja zostaje przesłana do Policji i innych służb publicznych
- Odbywa się spotkanie przedstawicieli władz miasta, Policji, Straży Pożarnej, służb medycznych i prokuratury podczas którego omawiana jest współpraca i przedstawiane są ewentualne zastrzeżenia poszczególnych służb.
- Po przeprowadzonych ustaleniach z organizatorem podpisywane jest porozumienie w którym określone jest do czego zobowiązane są władze i organizator.
- Wydanie pozwolenia.

W Urzędzie Miasta zwrócono uwagę na szczególnie ważną rolę współpracy między służbami publicznymi i władzami miasta, która odbywa się między innymi przy

pomocy częstych spotkań przy tzw. okrągłym stole. Spotkania te są fundamentem sprawnej współpracy. Obecnie Holendrzy nie wyobrażają sobie pracy przy zabezpieczaniu imprez bez tego elementu.

5. Wizyta w Ministerstwie Bezpieczeństwa.

Przy Ministerstwie Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości (Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) działa obecnie Krajowe Centrum Kryzysowe (NCC Nationaal Crisis Centrum). Do zadań centrum należy koordynowanie przepływam informacji i stanowi ono krajowy i międzynarodowy punkt kontaktowy. Następuje tu wymiana informacji między 25 landami na które podzielona jest administracyjnie Holandia. Ponadto centrum pełni także funkcję doradczą dla władz niższego szczebla. W NCC pracuje ok. 40 osób i są oni odpowiedzialni za to, by informacja o kryzysie sprawnie docierała do wszystkich osób i instytucji odpowiedzialnych z jego zażegnanie. Do zadań centrum należy także informowanie społeczeństwa o zaistniałych sytuacjach kryzysowych i podejmowanych przez władze działaniach. Kanałami przekazu tych informacji są oczywiście TV, radio, prasa i Internet. Na potrzeby między innymi tego zadania NCC posiada łącza internetowe o bardzo wysokiej przepustowości.

W skład NCC wchodzą :

- Sekcja analiz i informacji
- Sekcja ryzyka i komunikacji kryzysowej
- Sekcja treningu i edukacji
- „Front office" – dyżurny sztab działający 24h

W przypadku wystąpienia kryzysu o wysokim stopniu ryzyka, w NCC zbiera się rada złożona z ośmiu ministrów resortów, które w ramach swoich kompetencji mają zadanie związane z działalnością antykryzysową. Takim spotkaniom przewodniczy wtedy premier. W przypadku wystąpienia kryzysu o mniejszej skali i ryzyku w skład rady wchodzą zazwyczaj v-ce ministrowie lub dyrektorzy departamentów. Ponadto każde ministerstwo posiada własną komórkę realizująca zadania antykryzysowe i współpracująca z NCC. Oprócz narodowego centrum istnieje też 25 lokalnych centrów kryzysowych w każdym z landów.

Oczywiście NCC pracuje także w czasie gdy nie ma do czynienia z żadnym kryzysem. Wtedy jego praca polega przede wszystkim na monitorowaniu sytuacji. Dodatkowym zadaniem jest także koordynowanie działań przy zabezpieczeniu dużych imprez masowych o zasięgu krajowym lub międzynarodowym. Jako przykład podano wyścig kolarski Giro de Italia.

6. Wizyta w Szkole Policji w Ossendrecht.

Szkoła Policji w Ossendrecht jest największym ośrodkiem szkolenia policjantów w Holandii. Prowadzone są w niej szkolenia specjalistyczne dla funkcjonariuszy z całego kraju pełniących już służbę. Nie prowadzi się tu szkoleń podstawowych dla nowych rekrutów.

Szkolenia obejmują poniższe dziedziny :

- Bezpieczeństwo publiczne
- Kontrola tłumu (anti-riots teams)
- Ochrona VIP
- Jednostki realizacyjne (arrest units)
- Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych
- Operacje specjalne (działania operacyjne)
- Negocjacje policyjne
- Szkolenie pirotechniczne
- Szkolenie trenerów policyjnych

Szkolenia trwają 18-19 miesięcy po których policjant wraca do jednostki na moduł praktyczny nadzorowany przez szkołę. Po tym module szkolenie kończy się egzaminem przeprowadzanym w szkole.

Ośrodek w Ossendrecht realizuje także szkolenia specjalizacyjne takie jak:

- Obserwacja i zatrzymanie
- Praca policjantów na i przy wodzie
- Szkolenie policji konnej
- Użycie chemicznych środków przymusu bezpośredniego
- Posługiwanie się pistoletem maszynowym HK MP5

Prowadzone są ponadto szkolenia dla wyższych oficerów z zakresu zarządzania i dowodzenia. Rocznie szkolonych jest ok. 1500 policjantów z anti-riots teams, 70

dowódców, 60-70 policjantów ochrony VIP i ok. 30 z jednostek realizacyjne (arrest units).

Do szkoleń funkcjonariuszy będących odpowiednikami dyżurnych w polskiej Policji, w ośrodku wybudowano specjalny pawilon w którym odtworzono stanowiska pracy na których realizowane są poszczególne zadania szkoleniowe. Pomieszczenia te są monitorowane, a wykładowcy i egzaminatorzy obserwują działanie uczestników szkolenia z innych pomieszczeń (ryc 18 i 19)

Ryc. 27 i 28. Pomieszczenia do symulacji pracy służby dyżurnej

W szczególności w szkoleniu oddziałów do tłumienia zamieszek (anti-riots teams), funkcjonariuszy ochrony VIP i jednostek realizacyjnych (arrest units) wykorzystywane jest sztuczne miasteczko znajdujące się na terenie szkoły (ryc. 20,21,22,23), a także specjalnie wybudowana mała stacja kolejowa z torowiskiem i dwoma wagonami (ryc. 24,25).

Ryc. 29,30. Zabudowania sztucznego miasteczka

Ryc. 31. Ćwiczenia anti-riots teams

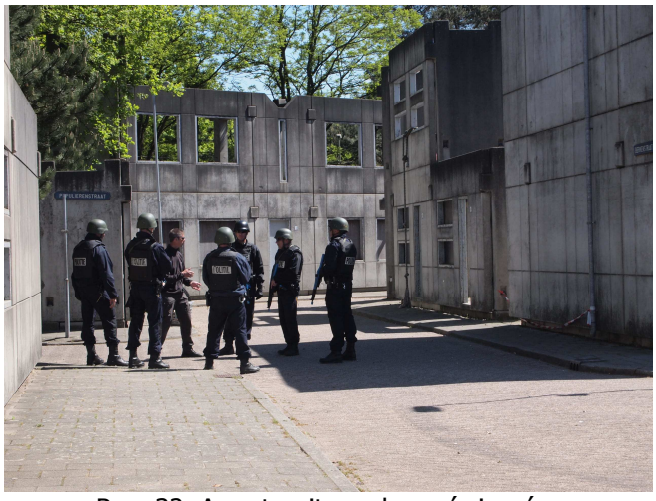

Ryc. 32. Arrest units podczas ćwiczeń

Ryc. 33. Sztuczna stacja kolejowa

Ryc. 34. Przejazd kolejowy przy stacji

Szkoła posiada także bardzo rozbudowany tor przeszkód tzw. „małpi gaj", oraz kilka wież do ćwiczeń wysokościowych (ryc. 26, 27, 28).

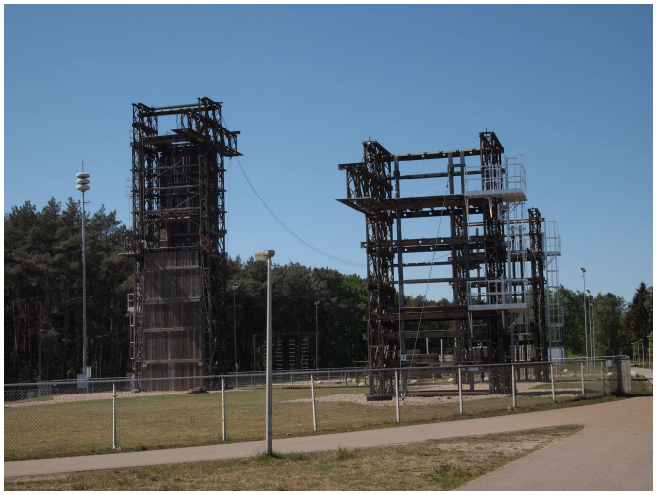

Ryc. 35. Wieże do ćwiczeń wysokościowych

Ryc. 36. Część toru przeszkód „małpi gaj"

Ryc. 37. Część toru przeszkód „małpi gaj"

W ośrodku szkolenia znajduje się również nowoczesna strzelnica. Posiada ona zarówno dużą halę stanowiąca strzelnice krytą, oraz stanowiska do prowadzenia wyszkolenia strzeleckiego na wolnym powietrzu. Strzelnica kryta jest na tyle obszerna, że mieści się w niej kilka wraków pojazdów wykorzystywanych w treningu. Na chwilę obecną Policja holenderska jako broń osobistą używa pistolety Walther P-5, jednak w najbliższym czasie zostanie ona wymieniona na pistolety Sig Sauer. Do wyszkolenia strzeleckiego oprócz tradycyjnego strzelania ostrą amunicją, szeroko wykorzystuje się też amunicję FX. Jest to amunicja z pociskami wypełnionymi farbą zostawiającymi ślady trafień na celu, które są zmywalne wodą. Amunicja ta pozwala na realistyczne prowadzenie ćwiczeń strzeleckich z uwagi na to, iż jest używana w broni którą na co dzień użytkują policjanci oraz pozwala na bezpieczną „wymianę ognia" między ćwiczącymi. Takie szkolenia przechodzą w Holandii wszyscy policjanci.

Trening z amunicją FX jest integralna częścią prowadzonego tam wyszkolenia strzeleckiego.

Ryc. 38, 39. Strzelnica kryta.

Ryc. 40. Zestawy do treningu amunicją FX

III. WIELKA BRYTANIA, HRABSTWO HAMPSHIRE

1. Zakres obowiązującego prawa i działań policji Hrabstwa.

W trakcie spotkania z Komendantem hrabstwa Hampshire Panem Alenem Marshallem w Centrum szkoleniowo – dochodzeniowym w Netley zostaliśmy zapoznani ze specyfiką regionu i wyzwaniami stojącymi przed Policją.

Hampshire jest to hrabstwo położone na południu Wielkiej Brytanii nad brzegiem kanału La Manche (ang. English Chanel). Jest to region zamieszkały przez około 1,7 mln osób, którego dużą powierzchnię zajmują lasy, pola i łąki ale tak naprawdę życie tego regionu opiera się na dwóch miastach portowych Portsmouth (ok. 190 tys. os.) i Southampton (ok. 220 tys. os). I to one mają duży wpływ zarówno na gospodarkę jak i na bezpieczeństwo w regionie.

W tym miejscu na podkreślenie zasługuje fakt, że w obu ww. miastach znajdują się kluby piłkarskie Southampton FC oraz Portsmouth FC grające w tej samej klasie rozgrywek tj. Championship, których kibice są silnie zantagonizowani a każde spotkanie jest okazją do wszczynania awantur. Na podkreślenie zasługuje tutaj fakt, że większość zajść ma miejsce na drogach dojścia, w okolicach pubów czy też w centrum miast, natomiast stadion jest miejscem gdzie nie dochodzi do burd a incydenty są sporadyczne.

Jak wyjaśnił nam komendant brytyjska policja stoi na straży prawa, porządku, bezpieczeństwa i chroni obywateli niezależnie od kraju ich pochodzenia. Praca policji opiera się na ciągłych kontaktach ze społeczeństwem tj. spotkaniach, rozmowach z liderami poszczególnych społeczności – dzielnic a nawet ulic czy domów. Funkcjonariusze mają w każdej sytuacji służyć pomocą i dialogiem oraz wzbudzać zaufanie (nadal większość policjantów nie jest wyposażona w bron palną). Jest to niezwykle ważne biorąc pod uwagę wielokulturowość i narodowość społeczeństwa Wielkiej Brytanii. W zasadzie każda dzielnica posiada inną specyfikę i wzajemne poznanie jest niezbędne aby podjąć odpowiednie działanie przy pojawiających się problemach.

Każda z grup narodowych ma określoną specjalizację np.:

- Jamajczycy – prostytucja, handel narkotykami,
- Litwini – przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu;
- Polacy – rozboje, wymuszenia i oszustwa;
- Rumunii – kradzieże (telefony komórkowe – kradzież impulsów);
- Turcy – zabójstwa, rozboje;

Na podkreślenie zasługuje fakt, że struktura angielskiej policji jest bardzo specyficzna, ponieważ oprócz etatowych funkcjonariuszy służbę pełnią raz lub dwa razy w miesiącu po 8 godzin tzw. wolontariusze, którzy są przeszkoleni i umundurowani ale na co dzień wykonują inną pracę zawodową. Głównym celem takiego działania jest tworzenie społeczeństwa obywatelskiego, gdzie większość mieszkańców czuje się współodpowiedzialna za bezpieczeństwo na swoim terenie i wspiera działania Policji.

2. Policyjny punkt kontaktowy do spraw piłki nożnej (United Kingdom Football Policing Unit).

W Londynie mieści się punkt kontaktowy Wielkiej Brytanii do spraw piłki nożnej, w którym spotkaliśmy się z Panem Tonym Connifordem, który wyjaśnił nam jakie zadania stoją przed jego instytucją.

W latach osiemdziesiątych kibice brytyjscy wszczynali awantury zarówno na stadionach we własnym kraju jak i w całej Europie przy okazji spotkań klubowych czy

też reprezentacji. Punktem zwrotnym w historii stała się tragedia na stadionie Heysel. W dniu 29 maja 1985 roku na brukselskim stadionie Heysel przed meczem finałowym Pucharu Europy pomiędzy Liverpoolem a Juventusem doszło do starć kibiców obu drużyn. Kibice angielscy zaatakowali Włochów w wyniku tego starcia śmierć poniosło 39 osób (38 obywateli Włoch i 1 Belg). Po tej tragedii wszystkie drużyny angielskie zostały wykluczone z europejskich pucharów na pięć lat a Premier Margaret Thatcher postanowiła rozwiązać problem chuligaństwa stadionowego.

Do zadań punktu krajowego należy:

- zbieranie informacji o incydentach związanych z meczami piłki nożnej;
- zbieranie i przekazywanie informacji o osobach objętych zakazem stadionowym;
- współpraca i przekazywanie wszelkich informacji mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo i organizację imprezy do policji krajów, w których swoje mecze rozgrywają drużyny z terenu Wielkiej Brytanii (zarówno mecze reprezentacji jak i rozgrywane pod patronatem UEFA czy też FIFA);
- współpraca z klubami i federacjami piłki nożnej w celu uniemożliwienia uczestniczenia w meczach osobom mogącym stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa i porządku publicznego;
- zbieranie informacji od policji krajów w których odbywały się mecze z udziałem kibiców brytyjskich o ich zachowaniu i ewentualnych incydentach które miały miejsce.

W chwili obecnej incydenty na obiektach piłkarskich na terenie Wielkiej Brytanii są sporadyczne, a jeśli do nich dochodzi to przeważnie na stadionach niższych klas rozgrywkowych. Zdarzenia do jakich dochodzi na stadionie to sporadyczne próby wtargnięcia przez pojedyncze osoby na płytę boiska, w miejsca nieprzeznaczone dla publiczności lub niestosowanie się do poleceń stewardów co kończy się długoletnim zakazem stadionowym i wysoką grzywną. W chwili obecnej na terenie Anglii zakazem stadionowym objętych jest ok. 4000 osób. W przypadku rozgrywania meczów przez reprezentację Anglii osobom tym zabiera się paszporty w celu uniemożliwienia wyjazdu. Jednak zdarzały się przypadki, gdzie kibic objęty zakazem próbował wjechać do innego kraju używając paszportu brata.

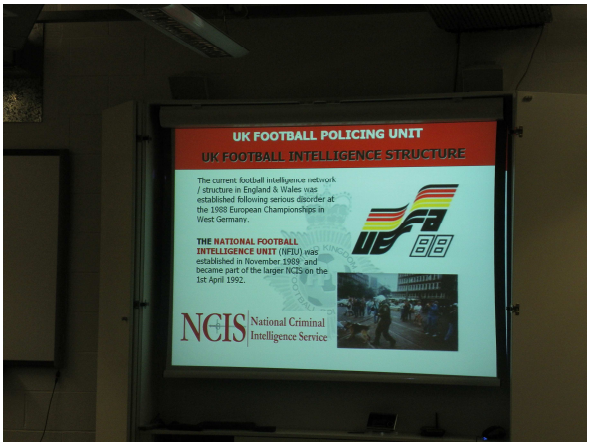

Jak podkreślono o ile na stadionach pojawiają się sporadyczne incydenty to zdarzenia w okolicach pubów czy centrach miast bądź też na trasie dojścia były i są obecne w związku z imprezami piłkarskimi (bójki, pobicia i niszczenie mienia). Jak dotąd nikt nie znalazł rozwiązania tego problemu, który jest wciąż obecny.

W kontekście EURO 2012 poinformowano nas, że w przypadku kibiców reprezentacji Anglii będą oni licznie podróżować. W dniu meczu w mieście w którym będzie rozgrywane spotkanie należy przewidywać to, że nie pojawią się tylko osoby posiadające bilet ale ilość dwukrotnie większa (np. 10000 biletów otrzymali kibice angielscy to przyjedzie ich kolejne 10000 bez biletów). Oznacza to, że osoby nie posiadające biletów będą chciały go nabyć na miejscu a w przypadku gdy im się to nie uda będą oglądać mecz w strefie kibica lub pubach i to one mogą stanowić zagrożenie. Powyższe zachowania policjanci brytyjscy zaobserwowali w trakcie Mistrzostw Świata w roku 2006 na trenie Niemiec (w EURO 2008 Austria/Szwajcaria Anglia nie uczestniczyła a MŚ 2010 RPA odbywały się stosunkowo daleko i nie wzbudzały takiego zainteresowania). Na EURO 2012 mogą próbować dostać się osoby posiadające zakazy lub stanowiące zagrożenie dla bezpieczeństwa i porządku publicznego. Z informacji, które nam przekazano wynika, że jednym ze sposobów stosowanym przez kibiców angielskich, który ma na celu uniknięcie zdania paszportu przez osoby objęte zakazem jest np. oficjalne poinformowanie o wyjeździe tydzień przed meczem na wakacje do Hiszpanii.

Jak więc widać niezbędnym w kontekście EURO 2012 wydaje się przywrócenie kontroli na granicach RP w celu wyeliminowania osób, które mogą swoim zachowanie zakłócić przebieg imprezy.

3. Międzynarodowe Biuro Łącznikowe ds. Ochrony Bezpieczeństwa Igrzysk Olimpijskich Londyn 2012

Jak wiadomo największą imprezą masową na świecie w roku 2012 będą igrzyska olimpijskie, które odbędą się w Londynie. W związku z powyższym w Londynie ma swoją siedzibę Międzynarodowe Biuro Łącznikowe ds. Ochrony Bezpieczeństwa Igrzysk Olimpijskich. W trakcie spotkania zaprezentowano nam zadania i wyzwania stojące przed tą komórką. Koordynacja działań obejmuje m. in. zabezpieczenie antyterrorystyczne, porządek publiczny jak i przestępczość gospodarczą związaną z tą imprezą.

Wszelkie informacje związane z zagrożeniami spływają do biura, gdzie są analizowane a następnie podejmowane są decyzje mające na celu wyeliminowanie pojawiających się problemów. Przy zabezpieczeniu porządku publicznego tak wielkiej imprezy należy uwzględnić fakt, że poza Igrzyskami Olimpijskimi miasto Londyn będzie normalnie funkcjonować, odbywać się będą inne imprezy masowe, festiwale i zgromadzenia. Na chwilę obecną biuro jest w posiadaniu informacji o ok. 60 takich imprezach (w czasie Igrzysk) w różnych dzielnicach Londynu. Należy pamiętać o tym, że Londyn jest miastem wielonarodowym i wielokulturowym a nawet lokalne zgromadzenia mogą nieść ze sobą określone zagrożenia (święta muzułmańskie, chrześcijańskie, żydowskie). Dlatego przygotowanie niezbędnych sił i środków do zabezpieczenia oraz obsługi logistycznej stanowi wielkie wyzwanie.

Działania poprzedzające tą imprezę nie ograniczają się tylko do przygotowań zabezpieczenia w czasie jej trwania. Dlatego też specjalna komórka zajmuje się przestępczością związaną z tego typu imprezą jeszcze przed jej rozpoczęciem a do jej zadań w chwili obecnej należy:

- zwalczanie przestępczości gospodarczej związanej z realizacją inwestycji na IO 2012 (m. in. przy budowie obiektów, uzyskiwaniu kredytów, finansowaniu, przetargach);

- nadużycia przy organizacji wycieczek, miejsc noclegowych itp.;
- kontrola sprzedaży biletów na zawody olimpijskie (fałszerstwa, nielegalna dystrybucja, firmy odsprzedające bilety po zawyżonych cenach);
- rozpoznanie dotyczące przestępczości związanej z prostytucją;
- prowadzenie innych działań w ramach zwalczania zorganizowanej przestępczości.

Bezpośrednio przed rozpoczęciem imprezy jak i w trakcie jej trwania do jej zadań będzie należeć zwalczanie przestępczości:

- kradzieże kieszonkowe;
- kradzieże kart kredytowych;
- kradzieże hotelowe;
- prostytucja;
- oszustwa dokonywane na uczestnikach imprezy;
- nielegalna dystrybucja biletów;

Jak widać zabezpieczenie tak wielkiej imprezy postrzegane jest w szerszym kontekście a działania mające na celu jej prawidłowe zabezpieczenie są podejmowane dużo wcześniej. Jako ciekawostkę należy podać fakt, że wszelkie inwestycje realizowane na Igrzyska Olimpijskie są poddawane głębokiej analizie.

4. Stadion Wembley, mecz Anglia – Walia.

Narodowy stadion Wembley znajduje się w dzielnicy Londynu o tej samej nazwie a jego pojemność wynosi 90000 miejsc. Został oddany do użytku w roku 2007 po trzech latach budowy i jest obecnie jednym z najnowocześniejszych obiektów na świecie. Trybuny nowego Wembley są trzypoziomowe a dach jest rozsuwany. Ponadto znajduje się w nim sala bankietowa na 1900 gości, hotel na 200 łóżek, 4 restauracje, 688 barów szybkiej obsługi oraz sklepy z pamiątkami.

Obiekt jest bardzo dobrze skomunikowany w pobliżu znajduje się stacja metra, autobusowa oraz parkingi dla pojazdów. Wejście na obiekt odbywa się bramkami, które są wbudowane w bryłę stadionu. Po elektronicznym zweryfikowaniu biletu i przejściu przez kołowrotek następuje przeszukanie przez stewardów. Czynności są

wykonywane w sposób profesjonalny bez nadmiernego pośpiechu, nerwowości czy też agresji. Pomimo dobrego oznakowania obiektu po zakończeniu czynności stewardzi wskazują, w którym kierunku należy się udać, aby dotrzeć na swoje miejsce (łatwo się zorientować, że znają obiekt swoje obowiązki). Przy wejściu na sektor odbywa się wizualna weryfikacja biletu i wskazywane jest właściwe miejsce. Na ciągu komunikacyjnym wewnątrz trybuny znajdują się toalety, bary szybkiej obsługi oraz stoiska z pamiątkami.

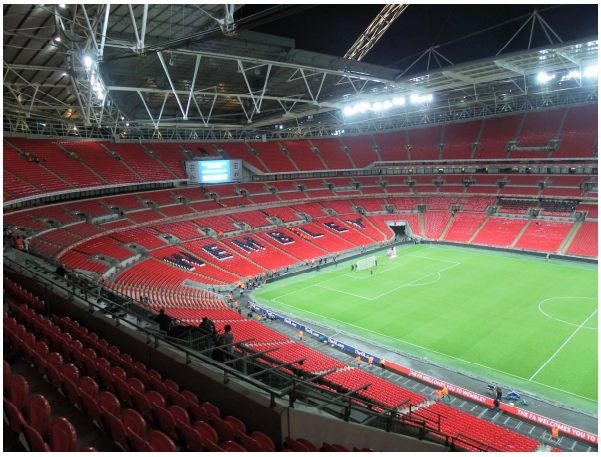

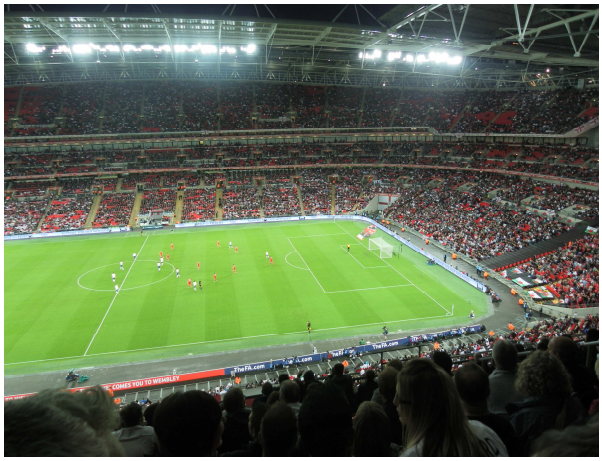

Przy wejściach na sektory jak, na ciągach komunikacyjnych oraz schodach na samych trybunach znajdują się stewardzi, którzy dbają o to, aby zgromadzeni widzowie zajmowali swoje miejsca, nie blokując ciągów komunikacyjnych. Ponadto wewnątrz stadionu przy wejściach na trybuny służbę pełnią umundurowani policjanci. Obiekt jest wyposażony w monitoring a na stanowisku dowodzenia znajduje się dowodzący

działaniami policji, kierownik ds. bezpieczeństwa i osoby niezbędne przy zabezpieczeniu.

Policjanci przebywający poza obiektem przed meczem pełnili służbę w odległości ok. 100 – 150 metrów od stadionu na ciągach komunikacyjnych przebywając w RW (grupy interwencyjne), w trzyosobowych patrolach pieszych bądź na koniach. Nie zaobserwowano policjantów pełniących służby na bramkach wejściowych lub na antresoli na zewnątrz obiektu.

Na meczu obecnych było ponad 70000 kibiców w tym ok. 500 z Walii. W trakcie spotkania angielscy policjanci wyprowadzili z trybuny sześciu Walijczyków. Z informacji, jakie uzyskaliśmy od strony brytyjskiej przed meczem przy bramkach doszło do bójki kibiców walijskich (dwóch kibiców drużyny Cardiff zostało pobitych przez sześciu kibiców drużyny Swensea). Całe zdarzenie miało podłoże na tle waśni klubowych a w wyniku tego zajścia jeden z pobitych kibiców zmarł. Jak nam wyjaśniono na podstawie monitoringu stadionowego zidentyfikowano sprawców i ich zatrzymano.

Po zakończeniu spotkania funkcjonariusze pojawili się bezpośrednio pod samym stadionem a ogniwo konne regulowało przepływ kibiców w kierunku stacji metra.

Nie można stwierdzić, jaki wpływ na zmianę sposobu zabezpieczenia po meczu miał opisany incydent i fakt zabezpieczania śladów dowodowych, ale pewien niesmak pozostawia fakt, że sprawcy nie niepokojeni przez nikogo weszli na obiekt.

Obserwując sposób zabezpieczenia przez angielską Policję można stwierdzić, że nie reaguje ona na drobniejsze wykroczenia popełniane przez kibiców ograniczając się w zasadzie do obecności przy imprezie.

5. Stadion Southampton

Stadion FC Southampton posiada pojemność 32 689 miejsc i został oddany do użytku w roku 2001, w przypadku awansu do wyższej klasy rozgrywek co wiąże się z większą frekwencją istnieje możliwość jego rozbudowy do pojemności ok. 40000 miejsc. Jest to nowoczesny spełniający wszystkie wymogi bezpieczeństwa dobrze skomunikowany obiekt w pobliżu którego znajduje się stacja kolejowa oraz przystanki linii autobusowej. W bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się parkingi samochodowe.

Na stadion wchodzi się przez bramki umieszczone bezpośrednio w bryle obiektu. Zaraz za wejściami w ciągach komunikacyjnych pod każdą z trybun znajdują się toalety, bary szybkiej obsługi oraz sklepiki z pamiątkami klubowymi. Na trybuny wchodzi się schodami. W trakcie imprezy wejścia, płyta boiska oraz schody są zabezpieczane przez stewardów. Wewnątrz jednej z trybun znajdują się pomieszczenia dla osób zatrzymanych oraz pokoje dla policjantów, którzy na miejscu mogą dokonywać przesłuchania osób oraz odpocząć w trakcie przerwy. Obiekt jak i teren wokół niego jest objęty monitoringiem. U zbiegu trybun przy sektorach dla kibiców gości znajduje się stanowisko dowodzenia, na którym znajduje się dowódca zabezpieczenia ze strony sił policyjnych, straż pożarna, pogotowie oraz przedstawiciel organizatora. Usytuowanie pomieszczenia pozwala jednocześnie na obserwację wchodzących kibiców przyjezdnych jak i ich zachowanie na trybunach. Zgodnie z przepisami organizator jest zobowiązany do udostępnienia przyjezdnym ok. 4000 miejsc. Jak nam wyjaśniono rzadko się zdarza ,aby kibice z innych miast przybywali w takiej ilości, w związku z tym zastosowano system śluz który pozwala na regulowanie wielkości sektorów dla kibiców począwszy od 4000 poprzez 2000 do 1000. Pozwala to na bezpieczne przyjęcie gości z równoczesną możliwością dystrybucji pozostałych miejsc wśród gospodarzy. Organizator jest zobowiązany do uwzględnienia wszelkich sugestii ze strony policji przy planowaniu zabezpieczenia meczu.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że każdy obiekt, na którym rozgrywają swoje mecze drużyny zawodowe do IV ligi, musi spełniać wymogi bezpieczeństwa ściśle określone przez angielską federację piłkarską. Od tej reguły nie ma wyjątku i każdy zespół, który nie spełni tego wymogu nie zostanie dopuszczony do rozgrywek.

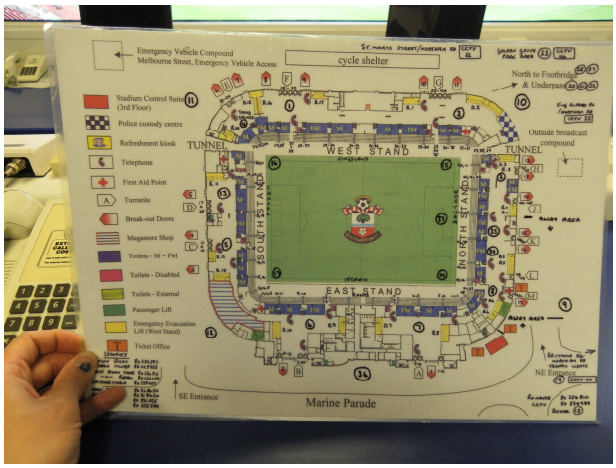

Jak nas poinformowano meczami podwyższonego ryzyka w tym sezonie będą spotkania z Cardiff, West Ham i Portsmouth. W zeszłym sezonie w trakcie przemieszczania się kibiców Portsmouth na ulicy przy stadionie doszło do starcia kibiców. Po zajściu na ok. 40 kibiców Portsmouth i Southampton nałożono zakazy stadionowe. Jako ciekawostkę należy potraktować fakt, że w zajściu brały udział osoby w przedziale wiekowym od 20 do 60 lat.

W czasie tego spotkania uzyskaliśmy informację, że organizator jest zobowiązany zapłacić policji za zabezpieczenie imprezy. Chodzi tutaj o funkcjonariuszy zaangażowanych bezpośrednio w mecz tj. przeznaczonych do interwencji na obiekcie. Ilość policjantów niezbędną do prawidłowego zabezpieczenia określa wspólnie komendant i organizator imprezy, w tym przypadku klub piłkarski.

Koszty zabezpieczenia ciągów komunikacyjnych, terenu miasta, dróg dojścia itp. ponosi podobnie jak w Polsce policja.

6. Koncert muzyczny Bestival – Wyspa Wight

W dniach 8 – 11 września 2011 roku na wyspie Wright odbywał się Bestival na którym występowali tacy wykonawcy jak The Cure, Jork, Kelis, Mogwai i inni, łącznie ok. 30 zespołów. Udział w koncertach wzięło około 60000 osób dla których powstało specjalne miasteczko koncertowe. Na kilku hektarach od podstaw powstała cała infrastruktura imprezy tj. sceny koncertowe, pole namiotowe, bary szybkiej obsługi,

prysznice, przenośne toalety itp. Zakup biletu na koncert upoważniał do zajęcia miejsca na polu namiotowym oraz korzystania z całej infrastruktury. Organizator zapewnił swoje służby ochrony oraz obsługę techniczną całego przedsięwzięcia.

Oprócz powyższego imprezę zabezpieczała policja, jednak jak nam wyjaśnił dowodzący działaniami całość działań została zgodnie z obowiązującymi przepisami sfinansowana przez organizatora. Na miesiąc przed rozpoczęciem imprezy organizator jest zobowiązany do wpłacenia na konto komendy kwoty która została wyliczona. Dzięki temu przy miasteczku koncertowym powstało „miasteczko policyjne". W działaniach udział brali policjanci z psami do wykrywania narkotyków, funkcjonariusze prewencji i kryminalni.

W skład „miasteczka policyjnego" weszły:

- namioty do przeszukiwania osób podejrzewanych o posiadanie narkotyków;
- laboratorium do badań zabezpieczonych substancji;
- namiot odpraw;
- namiot dowodzenia;
- świetlica wraz ze stołówką;
- toalety;
- parking policyjny;

Całe przedsięwzięcie było ukierunkowane na zapewnienie bezpieczeństwa uczestnikom imprezy masowej. Policjanci nie ograniczyli się do zatrzymywania osób posiadających narkotyki, ale także podejmowali działania mające na celu zatrzymywanie sprawców kradzieży telefonów komórkowych. Jak nam wyjaśniono w tego typu przestępstwach wyspecjalizowały się zorganizowane grupy z Rumunii, które po kradzieży wykonują połączenia pod nr 0700 i nabijają impulsy kosztami obciążając dotychczasowego właściciela. Ponadto na terenie imprezy umundurowani policjanci pełnili służbę patrolową spotykając się z przychylnym przyjęciem ze strony uczestników.

7. Centrum szkoleniowe i dowodzenia w Netley

W Netley znajduje się ośrodek w którym odbywają się szkolenia dla policjantów hrabstwa Hampshire i Thames Valley z zakresu szkolenia psów służbowych, kadry

kierowniczej ds. porządku publicznego oraz zespołów posiadających dostęp do broni palnej.

Na początku zaprezentowano szkolenie psów służbowych, które są przeznaczone do wykrywania materiałów wybuchowych i na narkotyki. Co charakterystyczne w odróżnieniu od polskich standardów nie były to owczarki lecz cocker – spaniele i labradory. Jak wyjaśnili nam instruktorzy jako psy obronne szkolone są owczarki, ale jako specjalistyczne szkoli się rasy bardziej przyjazne. Jako uzasadnienie wskazano, że np. przy przeszukaniu osób, samochodów oraz pomieszczeń reakcja ludzi jest bardziej przyjazna i nie wyzwala agresji a wręcz odwrotnie sympatię dla czworonogów. W czasie pokazu dało się zaobserwować wysokie kwalifikacje zarówno instruktorów jak i samych psów.

Kolejnym elementem zaprezentowanym w formie pokazu było szkolenie kadry kierowniczej ds. porządku publicznego.

Szkolenie obejmuje następujące zagadnienia:

- psychologia tłumu,
- psychologia,
- podstawy prawa,
- zachowanie poszczególnych narodowości zamieszkujących Wielką Brytanię (co jest bardzo ważne biorąc pod uwagę wielokulturowość),
- taktykę działania,
- scenki rodzajowe (pikieta, legalne zgromadzenie, agresywny tłum, imprezy masowe),
- musztra policyjna.

Struktura dowodzenia podczas imprez masowych lub zabezpieczenia zgromadzeń przedstawia się następująco:

- Złoty (dowodzący całością działań – wszystkie siły są mu podległe w polskich realiach można go przyrównać do dowódcy operacji);
- Srebrny (dowodzący wydzielonymi siłami. W polskich realiach można go przyrównać do dowódcy podoperacji);
- Brązowy (dowódca odcinka).

W ośrodku zajęcia odbywają się na specjalnie wyznaczonych ulicach przy których znajdują się budynki co bardzo urealnia zajęcia. W polskich realiach można to przyrównać do szkolenia kadry dowódczej NPP (dowódca drużyny, plutonu, kompanii). Poinformowano nas, że w całym hrabstwie Hampshire ok. 300 policjantów jest przeszkolonych w zakresie tłumienia zamieszek. Jednak tylko 45 funkcjonariuszy stanowi wyspecjalizowana komórkę (odpowiednik OPP), pozostali natomiast to NPP. Policjanci przypisani do struktur OPP przeprowadzają dwa razy w roku szkolenia dla NPP. W strukturach NPP znajdują się tylko i wyłącznie osoby, które zadeklarowały się dobrowolnie do tego typu działań.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że pododdziały zwarte nie posiadają środków wsparcia w postaci armatek wodnych, PMP czy też strzelb gładkolufowych. Na wyposażeniu policjanci oprócz środków ochrony osobistej posiadają pałki służbowe i trzy rodzaje tarcz (małą okrągłą, średnią odpowiednik naszych tarcz, oraz dużą ciężką do zabezpieczenia statycznego).

Same ćwiczenia odbywały się na szczeblu drużyny i plutonu. Każdy z biorących udział w szkoleniu dowodził pododdziałem a następnie był jego członkiem. W trakcie zajęć aby je urealnić i uodpornić policjantów na stres używano drewnianych klocków oraz koktajle mołotowa (butelki z substancją łatwopalną), którymi obrzucano ćwiczących. Bardzo wysoko należy ocenić profesjonalizm oraz wyszkolenie policjantów co w połączeniu z brakiem środków wsparcia na wyposażeniu wzbudza szacunek.

Ostatnim punktem w trakcie pobytu w ośrodku był pokaz zespołu policjantów posiadających dostęp do broni palnej. W całym hrabstwie tylko ok. 300 policjantów pełni służbę z bronią i stanowi wsparcie dla pozostałych funkcjonariuszy. W sytuacjach kryzysowych są oni wzywani na miejsc zdarzenia i prowadzą działania zgodnie z algorytmami. Wyposażenie i wyszkolenie zespołów można przyrównać w polskich realiach do SPAP. Dodatkowym atutem jest fakt prowadzenia wspólnych szkoleń i ćwiczeń z jednostką SAS. Zaprezentowano nam opancerzony samochód marki land rover, którego wyposażenie oraz wzmocnienie zostało zaprojektowane prze policjantów. Fabryczni konstruktorzy określili oraz uszczegółowili zmiany konstrukcyjne pojazdu.

W czasie pokazu zaprezentowano nam scenkę odbicia zakładnika przetrzymywanego przez osobę uzbrojoną w broń palną. Po przeprowadzeniu długotrwałych negocjacji w celu uwolnienia zakładnika zastosowano taktykę stosowaną przez SAS. Same działania były błyskawiczne i wskazywały na bardzo dobre wyszkolenie oraz profesjonalizm policjantów.

IV. MIĘDZYNARODOWA WSPÓŁPRACA POLICYJNA W KONTEKŚCIE WYMIAN ODBYTYCH W RAMACH PROJEKTU.

Wiedza zdobyta przez policjantów oraz pracowników Policji województwa wielkopolskiego, którzy brali udział w spotkaniach z partnerami zagranicznymi wykorzystywana jest w sposób praktyczny w ich służbie i pracy. Za szczególnie cenne należy przyjąć rozwiązania przyjęte przez policję niemiecką, holenderską oraz brytyjską w aspekcie zabezpieczania imprez masowych, które stosowane są w ramach obowiązujących uregulowań organizacyjnych i prawnych.

Zagadnienia te były również często poruszane w dotychczasowych kontaktach z policją niemiecką, holenderską i brytyjską, a trwają one praktycznie od początków lat 90-tych ubiegłego stulecia.

Dzięki przeprowadzonej w ramach projektu wymianie w Niemczech zarówno kierownictwo wielkopolskiej policji jak i kraju związkowego Hesji doszły do wspólnego wniosku, że należy pielęgnować i kontynuować zdobyte na niwie międzynarodowej policyjne doświadczenia zawodowe. Efektem pogłębionej w ramach niniejszego projektu współpracy było podpisanie w sierpniu 2011 r. Wspólnej Deklaracji pomiędzy KWP w Poznaniu a Krajowym Urzędem Kryminalnym Hesji o intensyfikacji policyjnej współpracy w ramach kooperacji. W ramach wspomnianej Deklaracji obie strony wyraziły wolę pogłębiania dotychczasowych kontaktów i wspierania współpracy, w szczególności przez:

- wymianę doświadczeń, metod i dokumentów,
- wymianę wykładowców jak również możliwość obustronnego udziału w szkoleniach i ćwiczeniach a także jako goście w codziennej służbie (hospitacje),
- wspólne konsultacje i imprezy,
- wizyty ekspertów.

Oba urzędy wyraziły wolę kontynuacji i współpracy policyjnej w formie konkretnych, możliwych do zrealizowania projektów w ramach rocznych programów.

Szczegóły rocznych programów ustala się każdorazowo do końca poprzedniego roku kalendarzowego.

Kierownictwo wielkopolskiej policji przykłada dużo uwagi do kontynuacji i rozwoju pozaoperacyjnej międzynarodowej współpracy policyjnej, dlatego też w 2009 roku powołano nową bezpośrednio podległą Wielkopolskiemu Komendantowi Wojewódzkiemu Policji w Poznaniu komórkę organizacyjną o nazwie Zespół ds. Integracji Europejskiej i Kontaktów Międzynarodowych, w skład którego wchodzą funkcjonariusze władający językami obcymi na poziomie bardzo dobrym.

Należy zaznaczyć, że wiedza i doświadczenie zdobyte w kontaktach z partnerami zagranicznymi są przekazywane przez policjantów biorących w nich udział na odprawach, szkoleniach i seminariach w postaci sprawozdań i prezentacji, które mają miejsce z udziałem jak największej liczby policjantów województwa wielkopolskiego.

Współpraca policyjna z partnerem holenderskim nawiązana została na szczeblu centralnym tuż po utworzeniu policji polskiej w 1989 roku. W jej trakcie wypracowano model koordynacji kontaktów w formie tzw. Platformy Polska-Holandia. Zgodnie z zasadami polsko-holenderskiej współpracy policyjnej, wynikającymi z deklaracji o współpracy obu państw, strony zobowiązane są dokonywać corocznej oceny współpracy w danym roku podczas wspólnej konferencji oficerów ds. kontaktów reprezentujących poszczególne partnerstwa. Spotkania takie są organizowane w ramach platformy Polsko-Holenderskiej naprzemiennie w obu krajach.

Komenda Wojewódzka Policji w Poznaniu przez wiele lat aktywnie uczestniczyła w ramach przedmiotowej platformy. W chwili obecnej trwają przygotowania do podpisania umowy o współpracy z jednostka policji z Hagi.

Dzięki rozwijającej się współpracy międzynarodowej utworzono wiele sieci wymiany doświadczeń pomiędzy polską, holenderską, angielską i niemiecką Policją. Bilateralna współpraca poszczególnych jednostek Policji funkcjonuje na wysokim poziomie i taka forma współpracy powinna być kontynuowana przez poszczególne komendy wojewódzkie Policji. Jedną z propozycji kontynuowania współpracy jest rozważenie możliwości udzielenia niemieckiej, holenderskiej oraz angielskiej policji pomocy w realizacji czynności podejmowanych wobec obywateli Polski. Społeczność

polska w tych krajach jest jedną z najliczniejszych i dotychczasowe doświadczenia w tym zakresie pokazały, że praca w regionach, w których żyje po kilkanaście tysięcy Polaków wymaga wiedzy na temat kultury, zwyczajów, religii i wiedzy o języku polskim.

Inną propozycją kontynuacji współpracy są szkolenia twinningowe prowadzone przez polską Policję m. in. z zagranicznymi partnerami. W związku ze wstąpieniem Polski do Unii Europejskiej, zarówno przed Polską, jak Holandią, Niemcami i Wielką Brytanią pojawiają się nowe możliwości współpracy międzynarodowej, szczególnie w zakresie prowadzenia wspólnych projektów unijnych ukierunkowanych przede wszystkim na kraje aspirujące do wejścia do UE, do których skierowana została pomoc w ramach Partnerstwa Wschodniego. Polska, we współpracy z wyżej wymienionymi państwami, mogłaby stać się liderem programów unijnych dla tych państw, przekazując swoje niedawne doświadczenia w zakresie przygotowań do wstąpienia do UE.

Mając na uwadze fakt, iż Komenda Wojewódzka Policji w Poznaniu ma już podpisane porozumienia o współpracy z Krajem Związkowym Dolna Saksonia, Krajem Związkowym Hesja (Niemcy) oraz planowane do podpisania w pierwszej połowie przyszłego roku umowy o współpracy z Policją Regionu Hagi (Holandia) oraz hrabstwem Hampshire (Wielka Brytania) wspomniane kierunki kontynuacji bilateralnych kontaktów wydają się wysoko pożądane.

Jednocześnie należy podkreślić, iż w kontekście współpracy międzynarodowej realizacja przedmiotowego projektu w ramach programu Leonardo da Vinci nie tylko umocniła istniejące już kontakty, ale także dzięki przeprowadzonym wizytom dała możliwość poznania nowych zagranicznych funkcjonariuszy oraz pracowników cywilnych, zawiązania z nimi osobistych relacji i przyjaźni, które w przyszłości zaowocują obopólnym wzrostem kompetencji zawodowych.

W perspektywie przeprowadzonych i przygotowanych przez partnerów zagranicznych wizyt można przyjąć, że ich wybór w udziału w projekcie nie był przypadkowy, a policje z Niemiec, Holandii i Wielkiej Brytanii profesjonalnie przygotowały programy tygodniowych staży.

W Hadze - jako administracyjnej stolicy Holandii, znajdują się główne instytucje państwowe oraz liczne przedstawicielstwa dyplomatyczne, co roku też

dochodzi do kilkuset demonstracji. Dlatego też miejscowa Policja jest wyjątkowo doświadczona oraz posiada wypracowane rozwiązania organizacyjne oraz taktykę przeprowadzania interwencji w zakresie zapobiegania niekorzystnym zjawiskom towarzyszącym w takich sytuacjach.

Wizyta w Wielkiej Brytanii utwierdziła nas w przekonaniu, że sukcesy angielskich policjantów a tym samym z hrabstwa Hampshire w zwalczaniu przestępczości stadionowej opierają się głównie na sprawnej pracy zespołowej przeprowadzanej zarówno na szczeblu krajowym jak i międzynarodowym, działającej etapowo i prewencyjnie. Chuligańskie wybryki na stadionach to skomplikowany problem, na który nie ma prostych rozwiązań. Ze względu na zróżnicowany charakter chuligaństwa futbolowego, nie ma jednolitych, modelowych i uniwersalnych sposobów działań prewencyjnych. Agresywne zachowania kibiców podczas spotkań klubowych to problem międzynarodowy, stąd potrzeba podejmowania wspólnych działań i kontynuowania stałej współpracy w pierwszej kolejności pomiędzy wszystkimi krajami europejskimi.

Reasumując należy dodać, iż ważnym powodem, dla którego zdecydowano się na udział w przedmiotowym projekcie wymienionych zagranicznych partnerów była ich deklaracja, że wiedza osiągnięta w trakcie jego realizacji będzie mogła być sukcesywnie pogłębiana i kontynuowana w ramach prowadzonej współpracy międzynarodowej.